

תקות מנחם

גיליון מס'

131

יו"ל לקראת שבת פרשת וירא

ה' תת"ש שנת סגולות טובה

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ

מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקילצתי אצל אד"ש אלף האשיח להפסיק ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם להראות ולהוכיח הקשר

בין שיחורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נאמרו, הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.

ואקבץ מהקוראים שיחורני בהצחתיהם, ותודה אראש!

לחיות עם הזמן!

ספר זרעים – ב

מחזור ז"ך שנה כ"ה

בעז"ה יום ג' פרשת נח, כ"ט תשרי – ערב ר"ח חשוון

ה'י תהיה שנת סגולות טובה – שנת הקהל

סיום הלכות מעשר והתחלת הלכות מעשר שני

וסיום הלכות מעשר שני והתחלת הלכות ביכורים

העשירי יהיה קודש

דורות מאדם עד נח", ונח הוא הקודש "נח איש צדיק תמים", כדאיאתא בפרקי אבות ריש פרק ה'⁵, ופרשת נח מדברת על העשרה דורות שמנח ועד אברהם אבינו, ואברהם הוא הקדש ש"קבל שכר כולם".

וכמו מעשר שני קדוש יותר לעומת מעשר ראשון, כך גם ביחס לאברהם אבינו לעומת נח כי בנח י"א שהוא רק "צדיק תמים בדורותיו", והמשנה אומרת ש"כל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שהביא עליהם את מי המבול", משא"כ אצל אברהם אבינו נאמר "שכל הדורות היו מכעיסין ובאין עד שבא אברהם אבינו וקיבל שכר כולם".

מעשר גם באנשים

ב. וזהו סדר הפרשיות; שבפרשת בראשית מדובר על העשר דורות הראשונים – מעשר ראשון, ובפרשת נח מדובר על העשר דורות השניים – ע"ד "מעשר שני".

ומוצאים את ענין המעשר גם באנשים, כמו שאומר המדרש בפרשת ויצא⁶ על הנאמר אצל יעקב אבינו, "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך", ש"שאל הכותי את... אתם אומרים שיעקב אביכם אמיתי הוא שנאמר⁷ "תתן אמת ליעקב", והוא אמר שיתן מעשר מכל אשר לו⁸, היכן מצוינו שעושה את בניו? וענה לו ששבט לוי הוא הקדוש לה' והם עובדי ה', ועושה חשבון איך הוא ה"עשירי", רואים מזה שיש ענין המעשר גם באנשים.

ניחא בעליונים וניחא בתחתונים

ג. וענין זה מתקשר גם עם הנאמר בתחילת פרשת נח, נח נח ב' פעמים, וכתוב בזהר שזהו ענין "ניחא בעליונים וניחא בתחתונים", שהוא מעין מעשר ראשון ומעשר שני; מעשר שני הוא קודש, שהוא העליונים, ומעשר ראשון נשאר חולין ועושים מזה מצוה – ניחא בתחתונים.

א. את הלכות מעשר התחילו בעש"ק פרשת בראשית וסיימו ביום ג' דפרשת נח, שאז התחילו את הלכות מעשר שני שמסיימים בעש"ק נח, וי"ל הקשר לשתי הפרשיות; והפעם ע"ד הדרוש בעז"ה; ענין המעשר הוא ע"ד הנאמר במעשר בהמה: "העשירי יהיה קודש"¹, היינו שדרגת העשירי היא דרגת הקודש. ואמנם הנ"ל מדובר במעשר בהמה, שהוא קודש וקרוב, אבל מעשר ראשון מהזרעים נשאר חולין, (לא כמו מעשר שני ותרומה שהם קודש, שמותר לאכול רק בטהרה, ותרומה רק לכהנים ומעשר שני רק בירושלים), אבל מעשר ראשון נשאר חולין והלוי יכול לתתו לכל אחד שירצה ויכולים לאכול בכל מקום ובטומאה. אך בכל זאת מעשר הוא מעין קודש שנותנים את זה לשבט הלוי שהם עובדי ה', ו"חלף עבודתם אשר הם עובדים את עבודת אהל מועד"².

ואדרבה בפרט מסוים רואים יותר התעלות במעשר ראשון אפילו לעומת מעשר שני ותרומה, שהוא חולין ונשאר חולין, ובתור חולין הוא נעשה מצוה, שזה מבטא את ה"כל מעשיך לשם שמים"³, ו"בכל דרכיך דעהו"⁴, היינו שלוקחים את המטה ומקדשים אותו; שזהו קשור ל"העשירי יהיה קודש".

וגם מעשר שני שהוא ממש קודש, שאמנם הבעלים אוכלים אותו ואין מצות נתינה ללוויים, אבל צריכים לאכול אותו בקדושה ובטהרה ודוקא בירושלים, בודאי מתאים ע"ז לומר העשירי יהיה קודש.

בפרשת בראשית – עשרה דורות ראשונים,

ובפרשת נח – עשרה דורות שניים

ב. וענין זה מתקשר לפרשיות בראשית ונח, כי את הלכות מעשר התחילו בפרשת בראשית וסיימו בפרשת נח ואת כל הלכות מעשר שני למדו בפרשת נח; גם בראשית וגם נח מדברים על ענין ה"עשר" וה"עשירי יהיה קודש", כי בכל פרשת בראשית מדובר על ה"עשרה

¹ בחוקתי כו, לב.

² קרח יח, כא.

³ אבות פ"ב מ"ב.

⁴ משלי ג, ו.

⁵ משנה ב'.

⁶ ב"ר ע, ז.

⁷ מיכה ז, כ.

⁸ ויצא כח, כב.

יעקב הלך לדרכו

ד. והנ"ל מתקשר גם לסיום חודש תשרי ותחלת חודש חשוון שהוא זמן של "ויעקב הלך לדרכו"⁹, וכפי שאדי"ש מפרש שמדובר בדרכו האיטית, ועושה מזה דרך ה' ועבודתו. ועד"ז המעשר נשאר חולין ועושה מזה מצוה ועבודת ה'.

וגם מעשר שני שהוא קודש, אבל זה נשאר ממונו הפרטי שלו, שיכול לאכלו מתי שירצה בירושלים (שלא כתרומה ששייך רק לכהנים ורק הם יכולים לאכלם), ואותו עושים קודש.

תקות חוט השני¹⁰ – הקשר לפרשה והתאריך

- א. העשירי יהיה קודש – עשרה דורות מאדם ועד נח.
- ב. עשרה דורות מנח ועד אברהם.
- ג. עשר דורות ראשונים – בראשית, מעשר ראשון. עשר דורות שניים – פרשת נח, מעשר שני.
- ד. נח נח ב' פעמים – נייחא בעליונים ונייחא בתחתונים, מעשר שני ומעשר ראשון.
- ה. מעשר נשאר חולין – "ויעקב הלך לדרכו".

* * *

יום ד' פרשת לך-לך ז' חשוון

סיום הלכות ביכורים (עם שאר מתנות כהונה שבגבולין)

והתחלת הלכות שמיטה ויובל

שם מלך ירושלים

א. גם ביכורים, וגם שאר מתנות כהונה יש להם קשר בולט וברור לפרשת לך-לך;

המייחד את מצות ביכורים על שאר מתנות כהונה (שלמדנו עד עתה) הוא שאת הביכורים צריכים להעלות לירושלים לפנינו מן החומה, ולאכלם שם כנאמר¹¹: "והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך לשכן שמו שם". והפעם הראשונה בתורה שמוזכרת העיר ירושלים היא בפרשת לך-לך, כנאמר¹² (בשיעור החתי"ת של רביעי – יום הסיום של הלכות ביכורים): "ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לא-ל עליון", ו"שלם" – היינו ירושלים, וכמו שאומרים תרגום אונקלוס ותרגום יונתן ב"ע: "מלכא דירושלם".

ובמדרש רבה¹³ כתוב שמלכי צדק [הוא שם בן נח]¹⁴ (וכפי שמובא גם ברש"י כאן), קרא לעיר שלם, ואברהם קרא לה יראה כנאמר בפרשה הבאה, וירא, בסיום פרשת העקידה¹⁵: "ויקרא אברהם שם המקום ההוא ה' יראה וגו'", אמר הקב"ה אם אני קורא אותו (למקום) יראה כשם שקרא אותו אברהם שם אדם צדיק מתרעם, ואם קורא אני אותו שלם אברהם אדם צדיק מתרעם. אלא הריני קורא אותו ירושלים, כמו שקראו שניהם, יראה שלם ירושלים".

וזו הפעם היחידה בחומש שמוזכר שם העיר, כי בשאר המקומות כתוב ע"ז (כמו במעשר שני בפרשת ראה¹⁶ וכו') "המקום אשר יבחר ה' אלוקיך בו וגו'". [משא"כ בני"ך שמוזכר שם העיר ירושלים, ריבוי פעמים, וכן שמה הקדום יבוס (כמו בשופטים¹⁷ ובדברי הימים א'¹⁸)].

⁹ ויצא לב, ב.

¹⁰ יהושע ב, חי. ועיין ברש"י שפירוש "תקות" – מלשון "קו וחבל" (שבו הורידה המרגלים של יהושע, ובו תלו משפחת רחב תקוותם), והרי זו מטרת חיבורנו "תקות מנחם" – להראות בעז"ה את הקו וחוט השני המקשר ומשווה התוכן הנלמד בשיעורי הרמב"ם עם תוכן הפרשה והתאריך בשנה, (ועיין מה שכתבנו בזה בהקדמה לספרנו "תקות מנחם" ח"א).

¹¹ תבוא כו, ב. [ולעיר שפסוק זה נאמר בתחילת פרשת תבוא שמורה גם על הביאה לירושלים ולביהמ"ק].

¹² יד, יח.

¹³ וירא נו, י.

¹⁴ שם וב"ר לך מג, ו. נדרים לב, ב.

¹⁵ כב, יד.

¹⁶ יב, יח. יד, כג.

¹⁷ יט, י.

¹⁸ יא, ד.

וכן מיד בתחילת הפרשה מוזכרת ירושלים בפרש"י; על הפסוק¹⁹: "ויסע אברהם הלך ונסוע הנגבה", אומר רש"י: "...כל מסעיו הנגבה, ללכת לדרומה של ארץ ישראל"²⁰, והיא לצד ירושלים, שהיא בחלקו של יהודה, שנטלו בדרומה של ארץ ישראל²¹, הר המוריה שהיא נחלתו".

הבאת הביכורים לירושלים ברב עם, ב"תהלוכה" ובשמחה

ב. ואמנם גם מעשר שני דינו שנאכל בירושלים דוקא ולא בגבולין, כפי שכותב הרמב"ם בהלכות מעשר שני²²: "מעשר שני נאכל לבעליו לפניו מחומת ירושלים, שנאמר²³: "ואכלת לפני ה' אלוקיך במקום אשר יבחר (מעשר דגןך ותירושך ויצהרך) וגו'", אבל, א) לא חייבים להעלות ולאכול דוקא את הפירות עצמם בירושלים, אלא אפשר לפדותן ולהביא המעות לירושלים ולקנות בהן פירות בירושלים ושם לאכלם, כמש"נ²⁴: "וכי ירבה ממך הדרך כי לא תוכל שאתו כי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה' אלוקיך לשום שמו שם: ונתת בכסף וצרת הכסף בידך והלכת אל המקום אשר יבחר ה' וגו': ונתת הכסף בכל אשר תאוה נפשך בבקר ובצאן ביין ובשכר ובכל אשר תשאלך נפשך, ואכלת שם לפני ה' אלוקיך וגו'", וכך נפסק ברמב"ם²⁵. ב) אין מצוה מיוחדת בהבאת הפירות או הכסף לירושלים, אלא המצוה לאכול הפירות או פדיונם בירושלים, אבל במצות ביכורים יש מצוה מיוחדת בהבאת הפירות וההליכה לירושלים, כמש"נ²⁶: "ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך וגו', ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך לשכן שמו שם: ובאת אל הכהן וגו'", היינו שיש מצוה מיוחדת בהליכה ובהבאת הפירות, וכמו שפוסק הרמב"ם בהלכות אלו²⁷: "מצות עשה להביא ביכורים למקדש וכו' שנאמר²⁸ 'ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה' אלוקיך'".

ויש הלכות מיוחדות באופן ההבאה של הפירות: א) שהם טעונים להביאם בכלי, כמש"נ: "ושמת בטנא", כמש"ש הרמב"ם²⁹: "הביכורים טעונים כלי שנאמר 'ושמת בטנא'. ומצוה מן המובחר להביא כל מין ומין בפני עצמו". ויש הלכות מיוחדות על אופן ההליכה וה"תהלוכה" שעשו בהבאת הביכורים באופן של "מצעד" "פאראד" ו"שטורעם", כפי שמבוארים הפרטים בפרק ג' ובפרק ד', ויש דין שאפילו המלך בעצמו נוטל הסל על כתיפו, כמש"ש הרמב"ם³⁰: "הגיע להר הבית נוטל הסל על כתיפו הוא בעצמו, אפילו היה מלך גדול שבישראל וכו'".

וכן יש הלכות והדגשה מיוחדת על ההליכה לירושלים, ובשירה ובזמרה, כמש"ש הרמב"ם³¹: "כיצד מעלים את הביכורים, כל העיירות שבמעמד מתכנסות לעירו של מעמד כדי שלא יעלו יחידים, שנאמר³²: 'ברב עם הדרת מלך' וכו', ובשחר הממונה אומר: 'קומו ונעלה ציון אל ה' אלוקינו"³³, והשור הולך לפנייהם

¹⁹ יב, ט.

²⁰ ב"ר לט, טז.

²¹ ב"ר סוף פלי"ט, טז.

²² פ"ב ה"א.

²³ ראה יד, כג.

²⁴ שם פסוקים כד-כו.

²⁵ הל' מעשר שני פ"ד ה"א.

²⁶ תבוא כו, ב-ג.

²⁷ פ"ב ה"א.

²⁸ משפטים כג, יט.

²⁹ פ"ג ה"ז.

³⁰ פ"ג ה"ב.

³¹ פ"ד הטי"ז-יז.

³² משלי יד, כח [מפליא! שהפסוק ברב עם הדרת מלך, נאמר במשלי שלמה המלך (שלמות דמלכות) פרק י"ד (גימטי חב"ד) פסוק כ"ח (גימטי יחי), היינו שהשלמות והמטרה והכח של חב"ד בהכתרת המלך ובהכרזה ברב עם – יחי המלך].

³³ ירמיה לא, ה.

וקרנו מצופים זהב ועטרה של זית בראשו, להודיע שהעטרה משבעת המינים. והחליל מכה לפניהם עד שמגיעין קרוב לירושלים והם הולכין בכל הדרך וקורין: "שמחתי באומרים לי בית ה' נלך",³⁴ הגיעו קרוב לירושלים שלחו לפניהם שלוחים להודיע לאנשי ירושלים, ועיטרו את ביכוריהם ופירכסו אותם וכו' והפחות והסגנים והגזברים יוצאים לקראתם מירושלים וכו' אם באו אנשים הרבה יוצאים לקראתם רבים וכו' ומשיכנסו כולם בשערי ירושלים יתחילו לקרוא: 'עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלים'. כל בעלי אומניות שבירושלים עומדים מפניהם ושואלים בשלומם אחינו בני מקום פלוני באתם בשלום. והם מהלכים בתוך ירושלים והחליל מכה לפניהם עד שמגיעים להר הבית וכו', [וכשהגיעו להר הבית אומרין (פרק ק"י בתהילים): 'הללו' הללו א-ל בקדשו' וכו' עד 'כל הנשמה תהלל י-ה הללו', ושם מדובר על ההילול לה' בכל עשר כלי שירה וזמרה].

שמחה ממתיקה דינים

בכ"ח ניסן ה'תש"נ אחרי תפילת מנחה פתאום אמר כ"ק אד"ש מה"מ שיחה, שלפני התפילה הגיעה ידיעה שאש"ף מתכוונים (היל"ת) לפגוע במרכז יהודים בחו"ל, ומלבד מה שאמר: "טראכט גוט, וועט זיין גוט!" (=תחשוב טוב, יהי טוב!) ואין מה לדאוג ולא יבוא לפועל, אמר שיגידו בקשר לזה פרקי תהילים, ומתי שאומרים תהילים בקשר למצב זה, שיגידו עכ"פ ג' פרקים, ושהאחרון יהי פרק ק"נ.

ולעיר דבר נפלא! שדווקא פרק זה מדבר על ההילול לה' עם כל העשרה כלי שיר וזמר! [ומ"ש בפסוק ד' "ומחול" יתכן שהכוונה ריקוד³⁵, וי"מ שזהו שם של כלי זמר שגורם ופועל הריקוד³⁶].

ז.א. שהעצה לפעול לשינוי המצב לטובה ולביטחון היא ע"י התפילה בשירה ובזמרה, בכלי זמר, שזהו התוכן של כל פרק תהילים זה, ו"שמחה פורצת גדר!", ו"שמחה ממתיקה דינים!".

ויש עוד דין הקשור בירושלים; שצריכים ללון שם כמ"ש הרמב"ם³⁷: "הביכורים טעונים לינה, כיצד, הביא ביכוריו למקדש וכו' לא יצא באותו היום מירושלים לחזור למקומו, אלא ילין שם ויחזור למחר לעירו, שנאמר³⁸: 'ופנית בבוקר והלכך לאהלך'; כל פינות שאתה פונה מן המקדש לכשתבוא לא יהיו אלא בבוקר³⁹". היינו שיש הדגשה מיוחדת בביכורים בקשר לירושלים, ובפרשת לך-לך היא מוזכרת פעם ראשונה (ובשמה פעם יחידה בחומש), וכן מוצאים את ענין ירושלים עוד פעם בפסוק זה על המילים "ומלכי צדק" אומר המדרש⁴⁰ ש"צדק" נקראת ירושלים שנא' [על ירושלים] "צדק ילין בה"⁴¹ [ואח"כ נאמר: "יקרא לך עיר הצדק"].

אברהם נתן מתנות כהונה

ג. אחר מצות ביכורים מדובר ברמב"ם על שאר מתנות כהונה שבגבולין (מלבד תרומות שההלכות כבר כתובות קודם), ועל ענין מתנות כהונה מדובר לראשונה בפרשתנו, כנאמר בסיום שיעור החת"ת של יום רביעי – יום הסיום של ההלכות: "ויתן לו מעשר

מכל"⁴², אומר רש"י: "ויתן לו. אברם: מעשר מכל. אשר לו לפי שהיה כהן" (היינו שם שהיה כהן).

תקות חוט השני¹⁰ – הקשר לפרשת השבוע והתאריך

א. הביכורים צריכים להעלותם ולאכלם דווקא בירושלים, ובחת"ת יום רביעי יום הסיום מוזכרת ירושלים לראשונה, ובפעם היחידה בחומש; ומלכי צדק מלך שלם.

ב. גם צדק היא ירושלים.

ג. בהבאת הביכורים לירושלים מצוה מיוחדת שעושים ברב עם, בתהלכה ובשמחה.

ד. בפרשה ויתן לו מעשר מכל – מתנות כהונה.

* * *

יום א' פרשת וירא י"א חשוון

סיום הלכות שמיטה ויובל וכל ספר זרעים

והתחלת ספר עבודה – הלכות בית הבחירה

מילה בשמיני למעלה מ-7

א. ספר "זרעים" שכעת מסיימים הוא הספר ה-7 ברמב"ם, וספר "עבודה" שמתחילים הוא הספר ה-8. וכידוע ההבדל בין המספרים 7 ו-8, ש-7 מורה ומסמל את הטבע והעולם שנברא מ-7 מידות וספירות ושבעת ימי בראשית [השבוע מסמל את הטבע], והשמונה הוא למעלה מן העולם והטבע וההמשכה שלמעלה מהספירות וסדר ההשתלשלות. ועל כן ספר זרעים עוסק בעבודת הארץ ועניני הטבע, וספר "עבודה" שמדבר על עבודת בית המקדש שהוא "המקום אשר יבחר ה' אלוהיך לשכן שמו שם"⁴³, מקום השכינה ועבודת הקרבנות – הקירוב לה' שהם ענינים שלמעלה מן העולם והטבע [העלאת העולם והטבע ללמעלה מן הטבע], ולכן המקדש היה מקום ניסים, כמו שאומרים רז"ל בפרקי אבות⁴⁴: "עשרה ניסים נעשו לאבותינו בביהמ"ק" [וגם המקום נקרא בית הבחירה, שענין הבחירה הוא למעלה מטעם ודעת].

והלכות אלו הלכות שמיטה ויובל התחילו בסוף פרשת לך-לך ומסיימים בתחילת פרשת וירא ששם מדובר על מצות המילה ומילתו של אברהם אבינו וכל אנשי ביתו, ויום הג' למילת אברהם אבינו, ובהמשך הפרשה על מילתו של יצחק [שהוא היה הילד היהודי הראשון שנימול לשמונה ימים, וזה מרומז באות ח' שבמילה יצחק כפי שאומר רש"י עה"פ⁴⁵: "וקראת את שמו יצחק"], ועיקר מצות המילה היא ביום השמיני [ואפילו כשהמילה מסיבות שונות לא היתה ביום השמיני, אבל ענינה היא ששייכת ליום השמיני, כי ע"י המילה נכנס האדם לברית עם הקב"ה ומסירות נפש שלמעלה מטעם ודעת] [כמו בזמן הברית שהתינוק בן 8 ימים לא יודע ולא מבין מה קורה איתו], שזהו ענין ה-8 שלמעלה מהטבע וטעם ודעת וסדר ההשתלשלות.

וע"פ פנימיות התורה זו הסיבה שמילה בזמנה (ביום השמיני) דוחה את השבת; כי דרגת המילה גבוהה מהשבת כי השבת היא שלמות ה-7, והמילה דרגת ה-8.

שמיטה – 7, יובל – 8

ב. וזהו גם התוכן של "שמיטה ויובל"; שמיטה – בשנה ה-7, ואחרי 7 שמיטות 7X7=49, בסיום השמיטה השביעית – השנה השמינית היא שנת ה-50, שנת היובל.

והיובל עניינו שהוא לגמרי למעלה מהטבע והעולם, ולכן נאמר בו: "וקראתם דרוך בארץ לכל יושביה", והוא נקרא בזוהר "עלמא

⁴² ד, כ.

⁴³ תבוא כו, ב.

⁴⁴ פ"ה משנה ה' [לעיר שגם ה' והמספר 5 קשורים בהנהגה שלמעלה מהטבע וה' סוגים בעולם דצח"מ וד' היסודות ארמ"ע וד' עלמות אבי"ע וד' אותיות של שם הוי"ו].

⁴⁵ לך יז, יט.

³⁴ תהילים ככב, א.

³⁵ וכמו שאומר התרגום "ובחיננין". וכך מתרגמים אונקלוס ויונתן ב"ע מש"נ בפרשת בשלח (טו, כ) אחרי קרי"ס: "ותצאן כל הנשים אחריה בתופים ובמחולות". וכן מתרגם אונקלוס על מש"נ במעשה העגל בפרשת תשא (לב, יט): "וירא את העגל ומחולות". [וה"חזקוני" מפרש שם: "חלילים, כמו "הללוהו בתוף ומחולין". וברש"י במסכת עירובין ג, ב) ד"ה: "מחול הכרם" מפרש "מחולות" לשון סביב.

³⁶ ואולי זו גם כוונת ה"חזקוני" שבהערה הקודמת, שחלילים נקראים "מחולות"; שהחלילים והכלי זמר פועלים וגורמים המחולות והריקודים.

³⁷ פ"ג הי"ד.

³⁸ ראה טז, ז.

³⁹ ירושלמי וספרי פ"י ראה.

⁴⁰ ב"ר לך מג, ו.

⁴¹ ישעיה א, כא.

דחירו" – שמתבטלים בו כל מגבלות ומסגרות העולם, ולכן משתחררים בו וחוזרים העבדים לבתיהם, והשדות לבעליהם, כמו דרגת יוהכ"פ, שער הנו"ן, ביטול כל ענייני הטבע והעולם.

כל יהודי – כהן גדול

ג. וע"פ פנימיות העניינים מתאים עם זה, שבסיום ההלכות מדובר ע"ד שכי"א יכול להגיע לדרגת שבט לוי, ועד לדרגת **כהן גדול**: "הרי זה נתקדש קודש ויהי ה' חלקו וגורלו"; היינו שאם האדם פורש ומתנתק מחשבונות הטבע והעולם, כמו שכותב הרמב"ם לכ"ז: "ופרק מעל צוארו עול חשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם". היינו שאין לו שום קשר עם כל ה"חכמולוגיות" וה"התחכמויות" והפוליטיקה של בני-האדם והעולם.

זרעים – טבע, עבודה – למעלה מהטבע

ד. וזהו שבסיום ספר השביעי – ספר זרעים, המדבר על עבודת הארץ וענייני העולם, אחרי כ"ז מתעלה האדם לדרגה גבוהה יותר (כשקיים את כל מצוות התלויות בארץ) ואז יכול להתנתק מכ"ז, ז.א. מהעניינים המגבילים של עוה"ז, ולהגיע עד דרגת כהן גדול וקודש הקדשים.

וזהו הקשר לספר הבא ספר ה-8 – ספר עבודה; שכי"א יכול לעבוד את ה' ובלי הגבלות, שמגיע לדרגת כה"ג וקדה"ק.

שבט לוי – אותיות ליוביטש

ה. ואפשר לומר שזהו הרמז בתחילת ההלכה, **שבט לוי**⁴⁶ – אותיות – "ליוביטש" – שזוהי העבודה של כל איש ליובאוויטש, להיות בביטול ומסירות נפש שלמעלה מטעם ודעת ולהתמסר לה' לרבי מלך המשיח ולעבודת היהדות לגמרי ובלי שום חשבונות ופוליטיקות, ואז מגיעים לדרגה הגבוהה ביותר, וכמו שמסיים הרמב"ם במילים "אתה תומיך **גורלי**"⁴⁷, שגורל הוא לגמרי למעלה מהחכמה וטעם ודעת.

חשון חודש השמיני

ו. התחלת ספר "עבודה" – ספר ה-8 (כנ"ל למעלה מהעולם) בחודש חשון וגם הוא חודש **השמיני** (מניסן) וי"א (בחשון) – גם מורה על הדרגה שלמעלה מהעולם ועשר הספירות – ספירת הכתר.

י"א חשון יום ההילולא של רחל אמנו

ז. אפשר לקשר את סיום ספר זרעים לי"א חשון – יום ההילולא של רחל אמנו; הנקודה של ספר זרעים הן מצוות התלויות בארץ, שמקיימים אותן דווקא בגבולות ארץ ישראל. ובקשר לרחל עמנו נאמר שהיא קבורה בדרך, ומבכה על הבנים שגולים, ומתפללת ומעוררת רחמים שיחזרו לארץ ישראל ולירושלים, והקב"ה אומר לה "מנעי קולך מבכי, כי יש תקוה לאחריתך, ושבו בנים **לגבולם**", היינו שבני ישראל יחזרו **לגבולות** ארץ ישראל ויחזרו לקיים כתיקונן את כל המצוות התלויות בארץ, כולל את מצות היובל שנוהגת דווקא כשכל יושביה עליה, במהרה בימינו, מ"ד ממ"ש, נאו!

תקות חוט השני¹⁰ – הקשר לפרשת השבוע והתאריך

- א. סיום ספר ה-7 והתחלת ספר ה-8, ומעלת מספר 8 – במצות מילה, מסייג שלמעלה מטו"ד.
- ב. ספר זרעים ה-7 – טבע, וספר עבודה ה-8 – למעלה מן הטבע.
- ג. שמיטה – 7 ויובל – 8.
- ד. הסיום בענין של מסירות שלמעלה מטו"ד.
- ה. י"א חשון ושבנו בנים לגבולם – זרעים מצוות התלויות בארץ.

* * *

בקשר לשנת הקהל נספר עוד בענין אהבת ישראל:

זהירות מלגרום לזולת אי נעימות!

א. סיפר לי הרה"ח צבי מאיר ז"ל שטיינמץ [הוא היה יהודי חרדי מהונגריה שהתקרב לחב"ד ולאד"ש, והי' מורה בבית ספר דתי בשכונת פלטבוש, ואח"כ גר הרבה שנים בשכונה, קראון הייטס. הוא הי' גם משורר בחסד שכתב שירה על ענייני יהדות (ביניהם גם על אד"ש מה"מ והתקשרות), והרבי מאד עודדו, ואת שיריו וספריו למדו בבתי הספר של "בית יעקב" בארץ הקודש. (שמו הספרותי הי' **צבי יאיר**) וכל שנה לכבוד י"א ניסן כתב שיר לכבוד אד"ש והרבי הודה לו מאד בכתב, והרבה פעמים גם פא"פ בביהכ"ס. הרבי כתב לו "תודה על השיר, ושנזכה לשירה העשירית"].

פעם נכנס ל"יחידות" לאד"ש, והביא אתו ליחידות אשה מודרנית שקירב אותה. אחרי שכי"ק אד"ש סיים לדבר איתה על ענייניה, ר' צבי מאיר סימן לה לצאת (כי רצה לשמוע לבד את דברי אד"ש אליו).

אחרי שהאישה יצאה, אמר לו אד"ש שיצא מיד ויקרא לה חזרה, כדי שלא תבוא אצלה מחשבה שאולי מדברים עליה... רואים מכך עד כמה צריכים **להזהר** ברגשות הזולת, שלא יפגע או ירגיש לא נעים!

מזונות אד"ש שהצילו

ב. כשהתחילו להתקרב הוא וזוגתו ז"ל (שאח"כ ניהלה עשרות שנים את המוסד "ביקור חולים" של קראון הייטס) לפני למעלה מ-40 שנה, פעם אשתו סבלה מעצב ברגל אחת שכאב לה מאד והיו יסורים נוראים. ומכיון שבמשך הזמן המצב לא השתפר, ונהי' יותר גרוע, הרופאים חשבו לנתח אותה, ועוד טיפולים אחרים, והרבי לא הסכים לשום טיפול. עד שכבר לא ידעו מה לחשוב, ואיך יוכלו להמשיך לציית להוראות אד"ש.

לכבוד אחת ההתוודעויות הגדולות של כ"ק אד"ש הוא הזמין והביא את הילדים מבית הספר שמלמד בפלטבוש והם אמרו לרבי "לחיים". יותר מאוחר כשכבר הי' צריך ללכת ולהחזיר הילדים הביתה, פתאום קרא לו אד"ש לעלות אליו אל הבימה, ולקח כמה חתיכות מהעוגה שהיתה לפניו, ועטפן במפית נייר, וקיפלם 3 פעמים, ועם כל קיפול אמר לו: "זה בשביל אשתך! זה בשביל אשתך! זה בשביל אשתך".

כשהגיע מאוחר בלילה הביתה, נתן לאשתו את ה"מזונות", כדי שתאכל מזה, אבל בגלל היסורים האיומים הי' קשה לה מאד ואפילו לטעום קצת, אבל הם הבינו שהיא מוכרחה לפחות לטעום, והכריחה עצמה לזאת.

אח"ז הפסיקו היסורים, עד כ"כ שאשתו שאלה אותו: אולי אתה זוכר איזו רגל כאבה לי?...

ואז הבינו למה הרבי לא נתן להם לעשות הטיפול, כי היו כאלו שסבלו כמו האשה הזו, ונתחו אותם, ופגעו בהם (ר"ל) בחוט השדרה, ונשארו נכים לשאר חייהם, ועי"כ הרבי הציל אותה.

לזכות החתן התמים **שמואל הלוי** שיחי'
והכלה **חנה איטא** תחי'

לרגל ה"יווארט" בשעתומו"צ יום ד' ז' חשון
הי' תהיה **שנת סגולות טובה**

שיבנו בנין עדי עד על יסודי התורה המצוה והחסידות
ולחיים מאושרים והצלחה בכל העניינים בגשמיות וברוחניות
מתוך בריאות ושמחה תמיד כל הימים

נדפס ע"י הוריהם הרה"ת **מנחם מענדל** הלוי ורעייתו שיחי' **קירש**
והרה"ת **יוסף חנניה** ורעייתו שיחי' **מינסקי**

(דברים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביהכ"ס וביח"מ ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

⁴⁶ ר"ל שזה מה שכותב הרמב"ם בהלכה הקודמת על שבט לוי שהם "חיל השם" – אותיות "להמשיח", היינו שעבודה זו של "חילולי בית דוד" – ר"ת חב"ד – מביאה המשיח והגאולה. ולהעיר שההלכה האחרונה היא בפרק י"ג הלכה י"ג, ומספר הי"ג קשור לשבט לוי, שער הי"ג, השער הכולל שלמעלה מכולם, שזהו ענין ועבודת חב"ד. והיו"ע ה"י"ג גימט' אחד גימט' אהבה, שזהו ענייניו להביא האחדות והאהבה.

⁴⁷ תהילים טז, ה.